

PEMPAL

Zajednica prakse za trezor

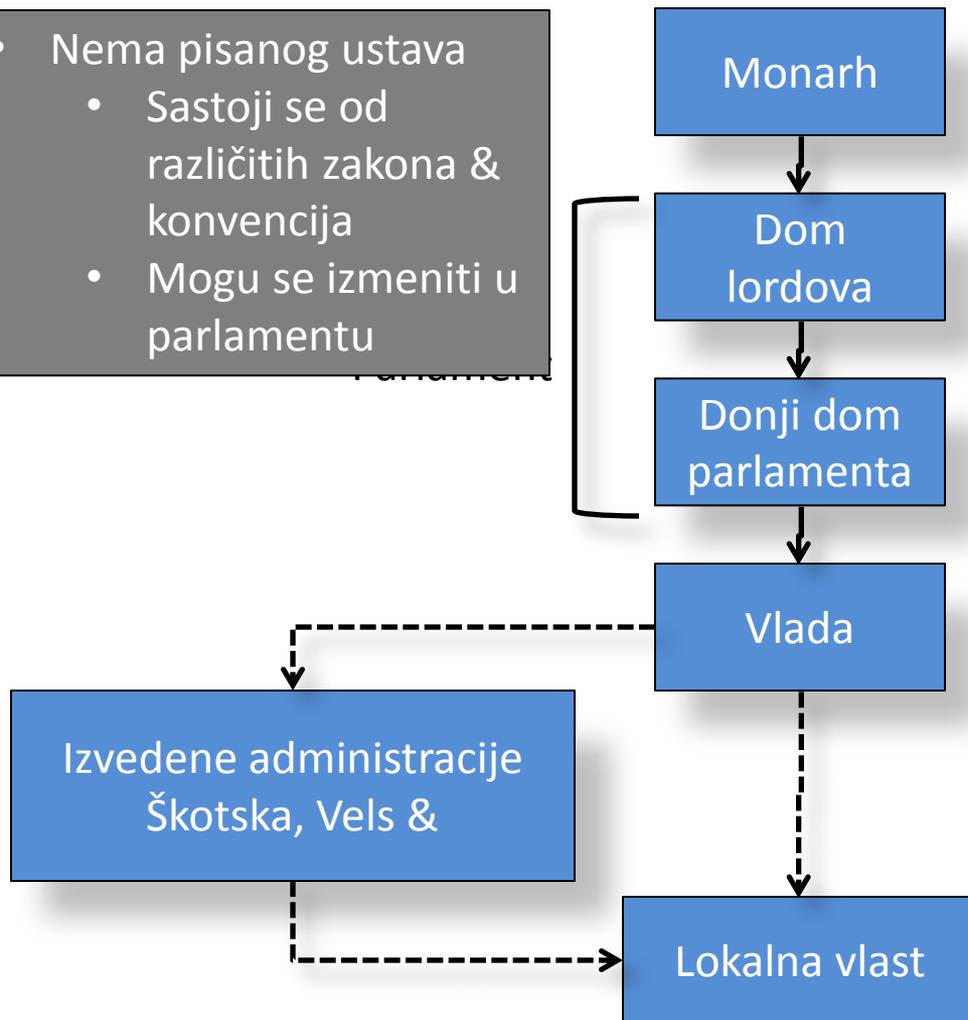
Pregled Upravljanja javnim finansijama u Velikoj Britaniji

*Poseta Liderske grupe ZPT
Septembar 2013.*

Michael Parry, Svetska banka, avgust 2013.

Ustavna struktura

- Nema pisanog ustava
  - Sastoji se od različitih zakona & konvencija
  - Mogu se izmeniti u parlamentu

Nasledno
Nema moć

Mešavina nasleđivanja i
postavljenja. Ograničena vlast u
odlaganju

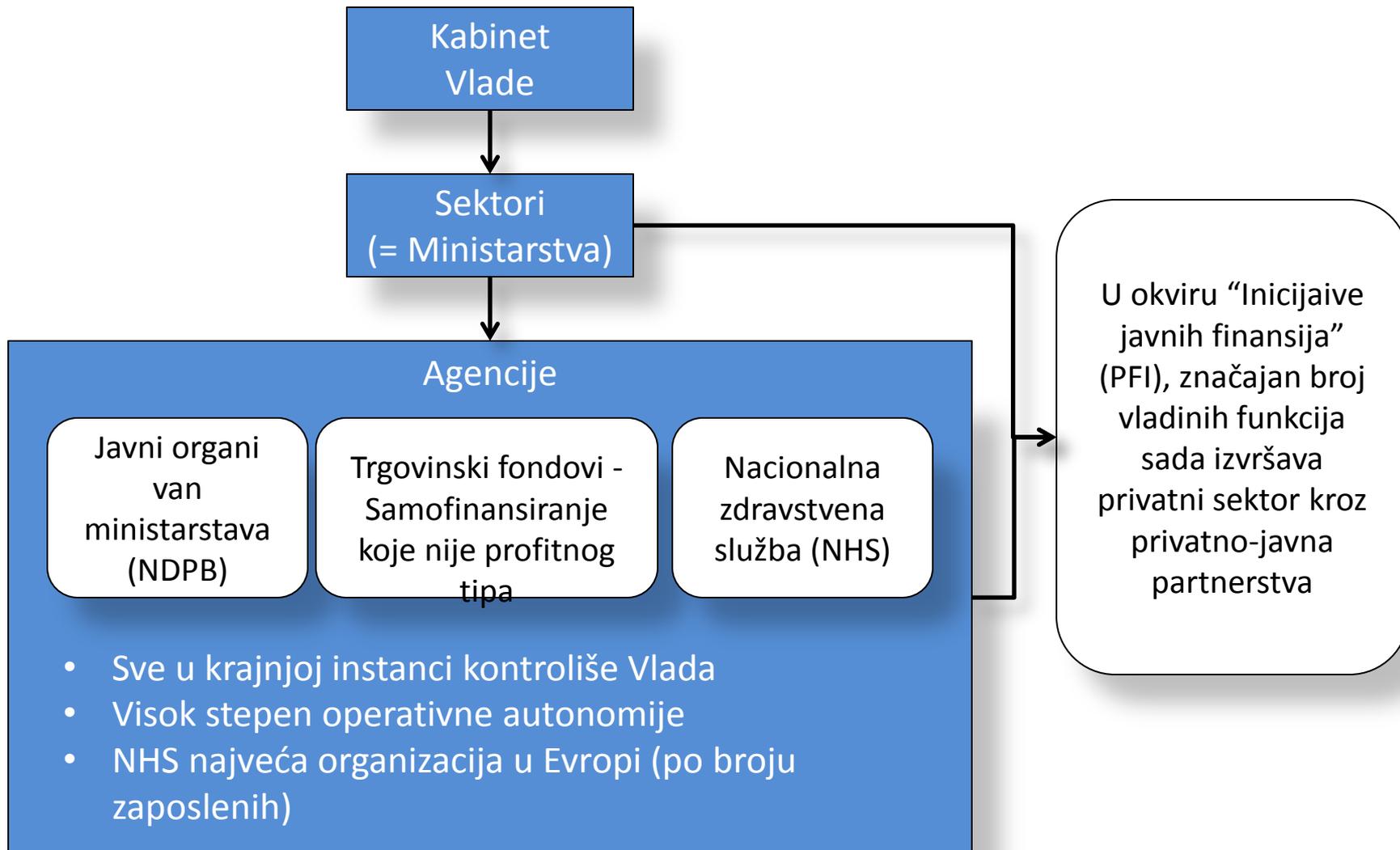
Izabran. Apsolutna vlast

Politička stranka koja kontroliše
Donji dom parlamenta

Izabrana. Kontrola funkcija koje
određuje parlament

Izabrana. Kontrola funkcija koje
određuje parlament

Administrativna struktura

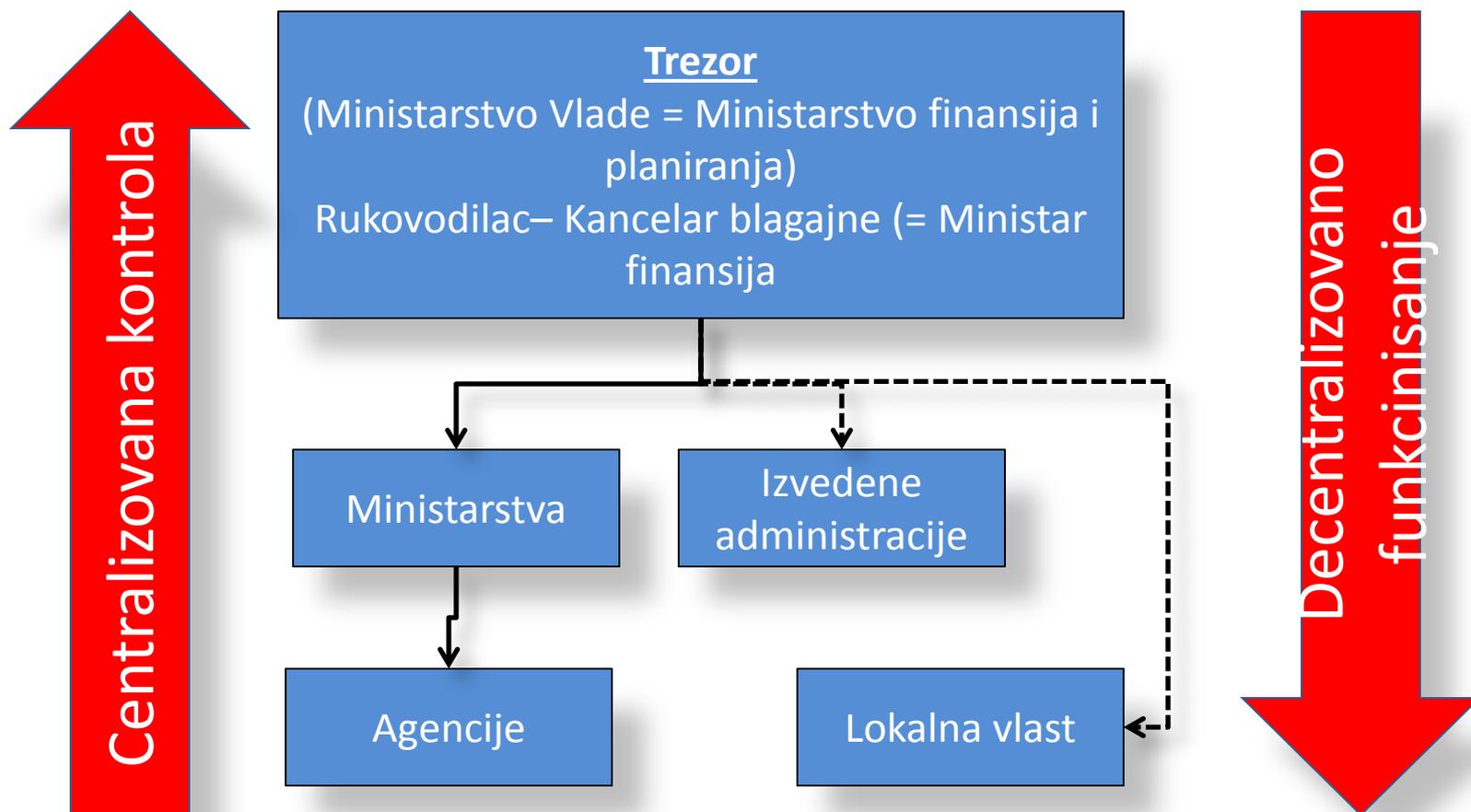

PFM u VB– kontinuirana reforma

- PFM u VB je bilo tema kontinuirane reforme od 1961. godine
- Tri ključna cilja PFM reforme:
  1. Povezivanje ciljeva politika sa raspodelom sredstava
  2. Definicija, merenje i kontrola troškova ostvarivanja krajnjih rezultata politika
  3. Poboljšanje efikasnosti i smanjivanje troškova jedinica
- Reforme su obuhvatile:
  - Višegodišnje budžete fokusirane na izlazni rezultat
  - Budžet sredstava (obračunski) i računovodstvo
  - Preglede rashoda i sporazume javnih službi
  - Objavljivanje revidiranih finansijskih izveštaja i izveštaja o učinku za sve entitete javnog sektora

Opšti pristup PFM u VB

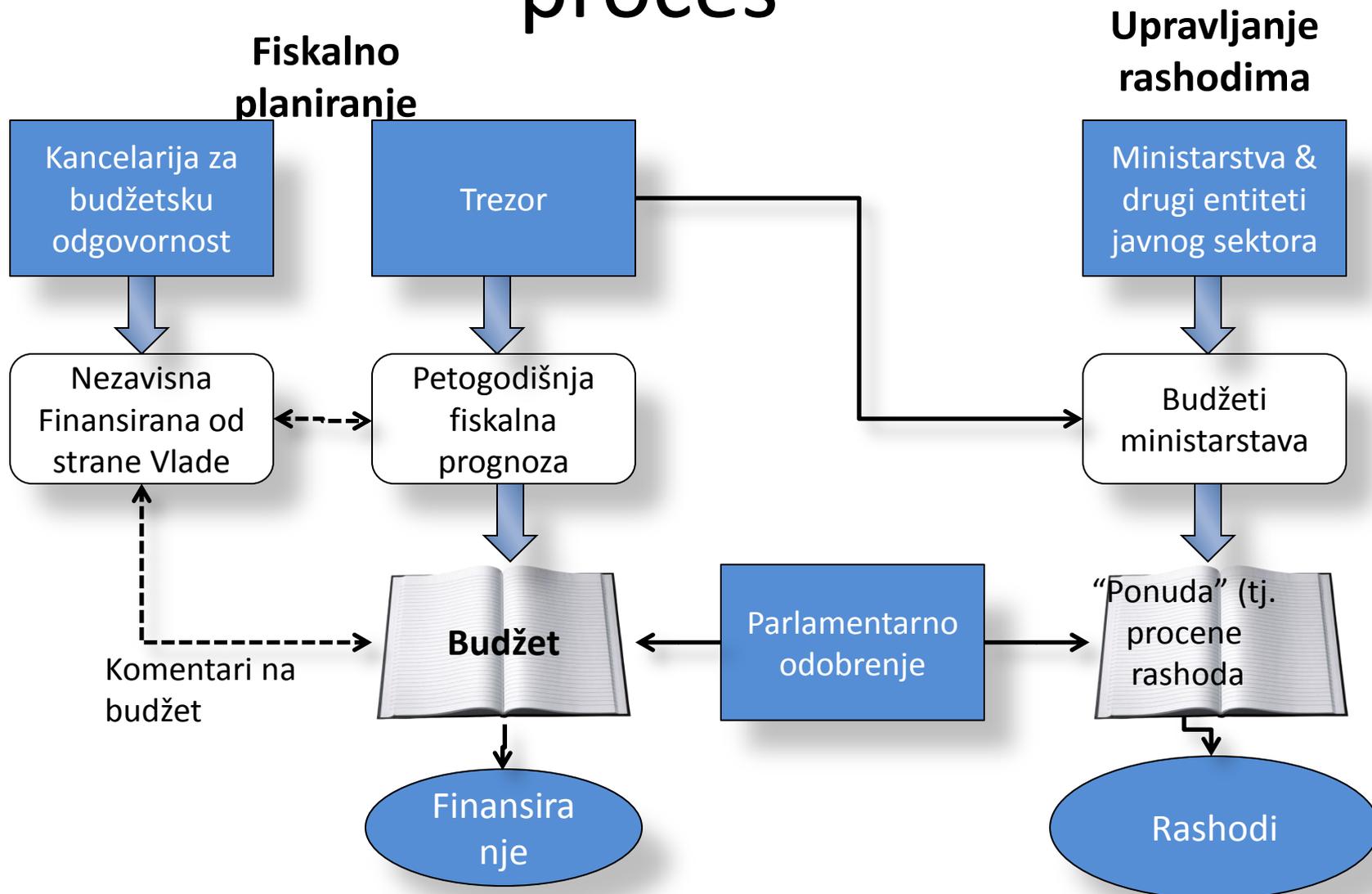
Veoma centralizovana finansijska kontrola
Veoma decentralizovano funkcionisanje PFM

Mehanizmi trezorske kontrole

- **Finansiranje** – Finansiranje u VB je veoma centralizovano
  - 95% poreskih prihoda odlazi centralnoj vladi
  - Alokacije ministarstvima i grantove podnacionalnim nivoima vlastima kontroliše Trezor
- **Planiranje, budžet & upravljanje rashodima**
  - Sistem koji dizajnira i kontroliše Trezor
- **Rashodi**
  - Trezor kontroliše svu potrošnju ministarstava
- **Izveštavanje**
  - Trezor utvrđuje zahteve i metodologiju

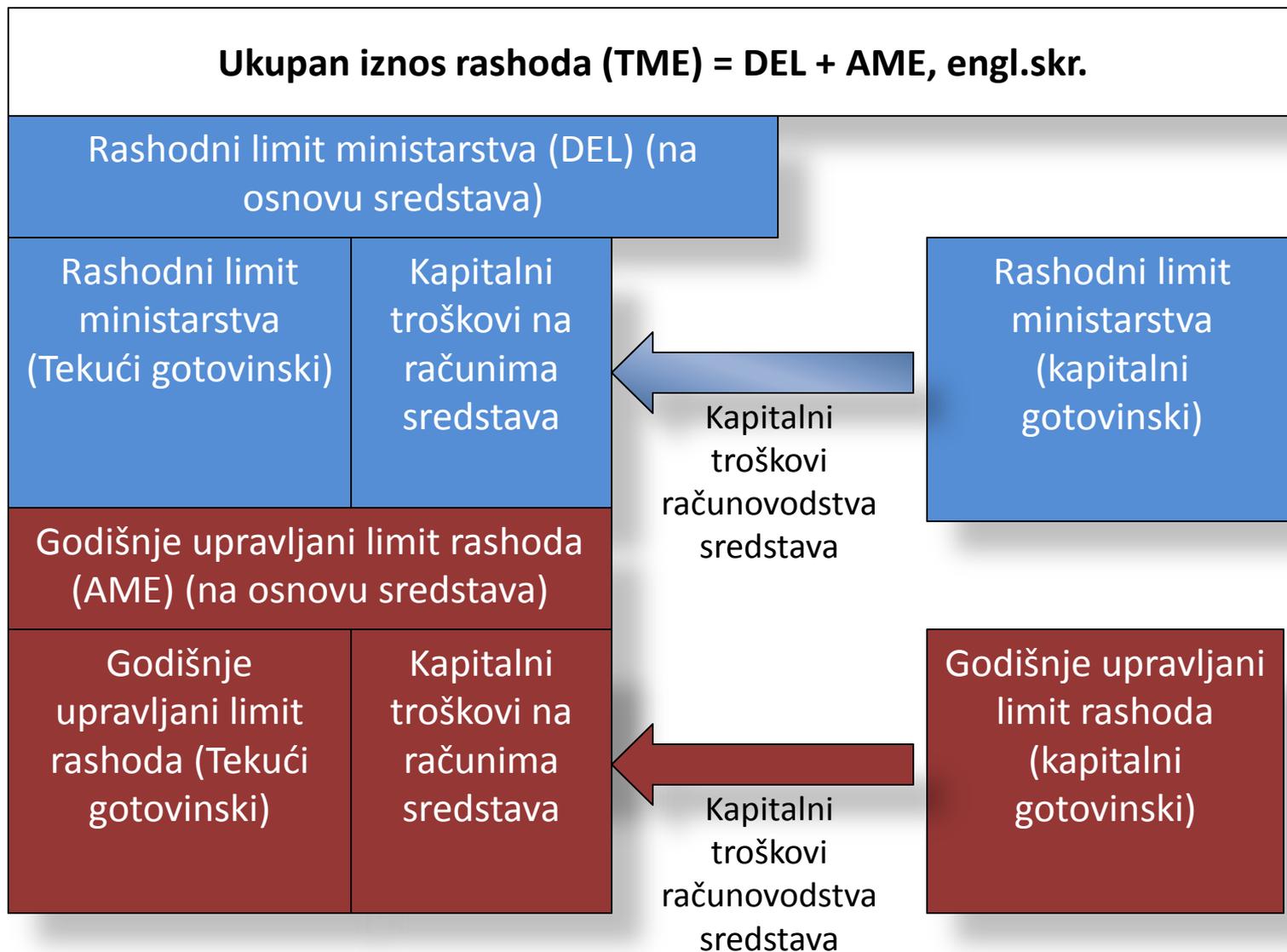
Fiskalno planiranje & budžetski proces

Terminologija

- Godišnji budžet
  - Uglavnom usmeren na oporezivanje i fiskalnu politiku
  - Odobrava se godišnje u parlamentu bez amandmana
- Procene ponuda
  - Godišnji gotoviski finansijski zahtevi ministarstava izvedeni iz rashoda budžeta sredstava
  - Odobravaju se na godišnjem nivou u Parlamentu bez amandmana
  - U praksi Parlament delegira Trezoru upravljanje rashodima
- Budžeti sredstava
  - Trogodišnji budžeti ministarstava na obračunskoj osnovi
  - Nisu predmet odobrenja parlamenta
- kancelarija za budžetsku odgovornost
  - Osnovana od strane Vlade 2010.godine da bi vršila nezavisne analize javnih finansija :
    - Petogodišnje makroekonomske prognoze
    - Izveštaj o učinku Vlade u odnosu na fiskalne ciljeve
    - Pregled vladinih troškova poreske i socijalne politike
    - Procena dugoročne održivosti vladinih finansija

Konceptualni okvir rashoda

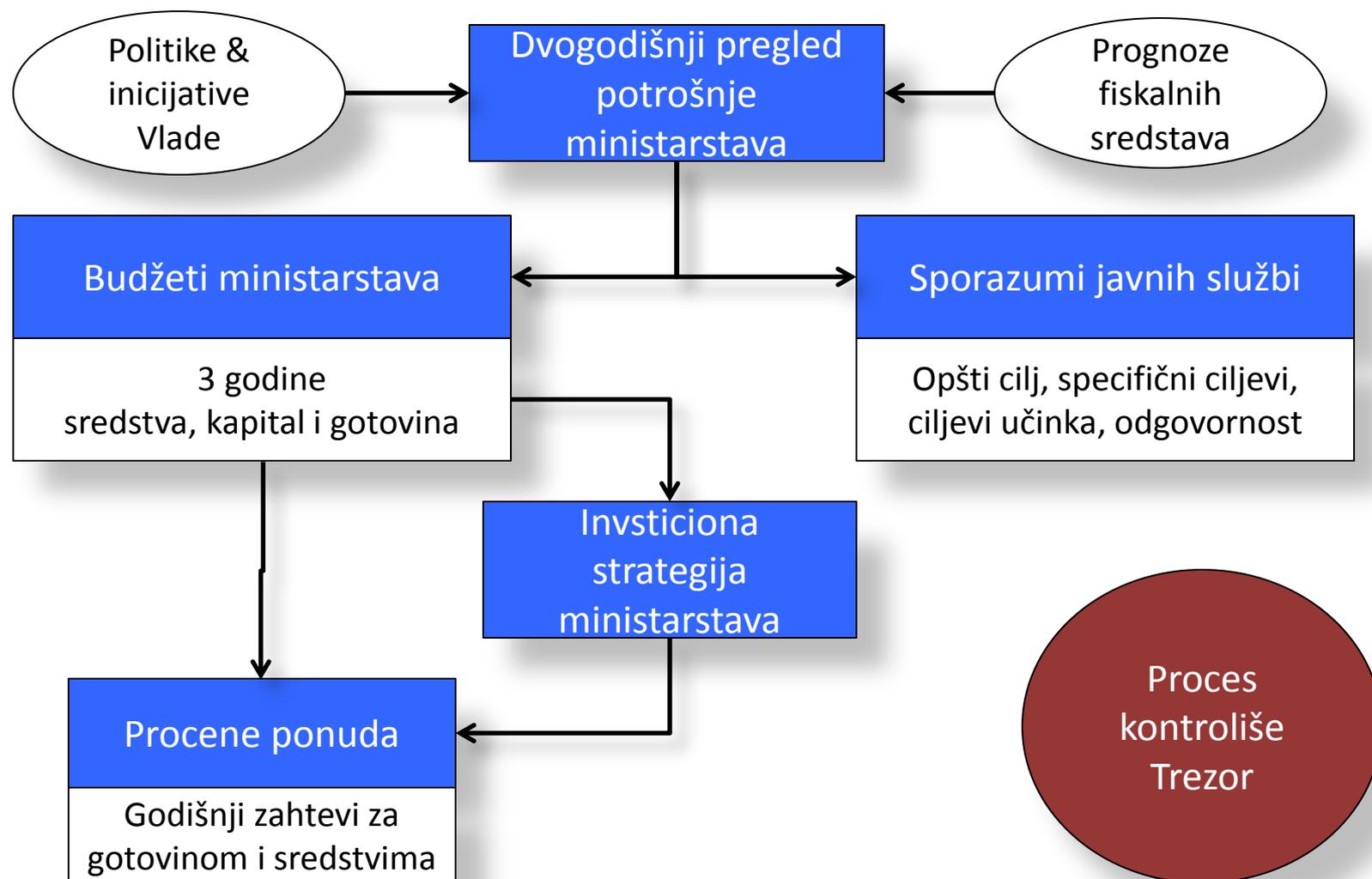

Terminologija

- Ukupno upravljani rashodi
  - Rashodi ministarstva plus godišnji upravljani rashodi
- Rashodi ministarstava
  - Rashodi koje kontrolišu ministarstva
- Godišnji upravljani rashodi
  - Rashodi koji su vođeni potražnjom i stoga im se ne mogu postaviti višegodišnji limiti

Npr. socijalna davanja, samofinansirajući rashodi lokalnih vlasti, kamata na dug i plaćanja prema institucijama EU

Proces upravljanja rashodima

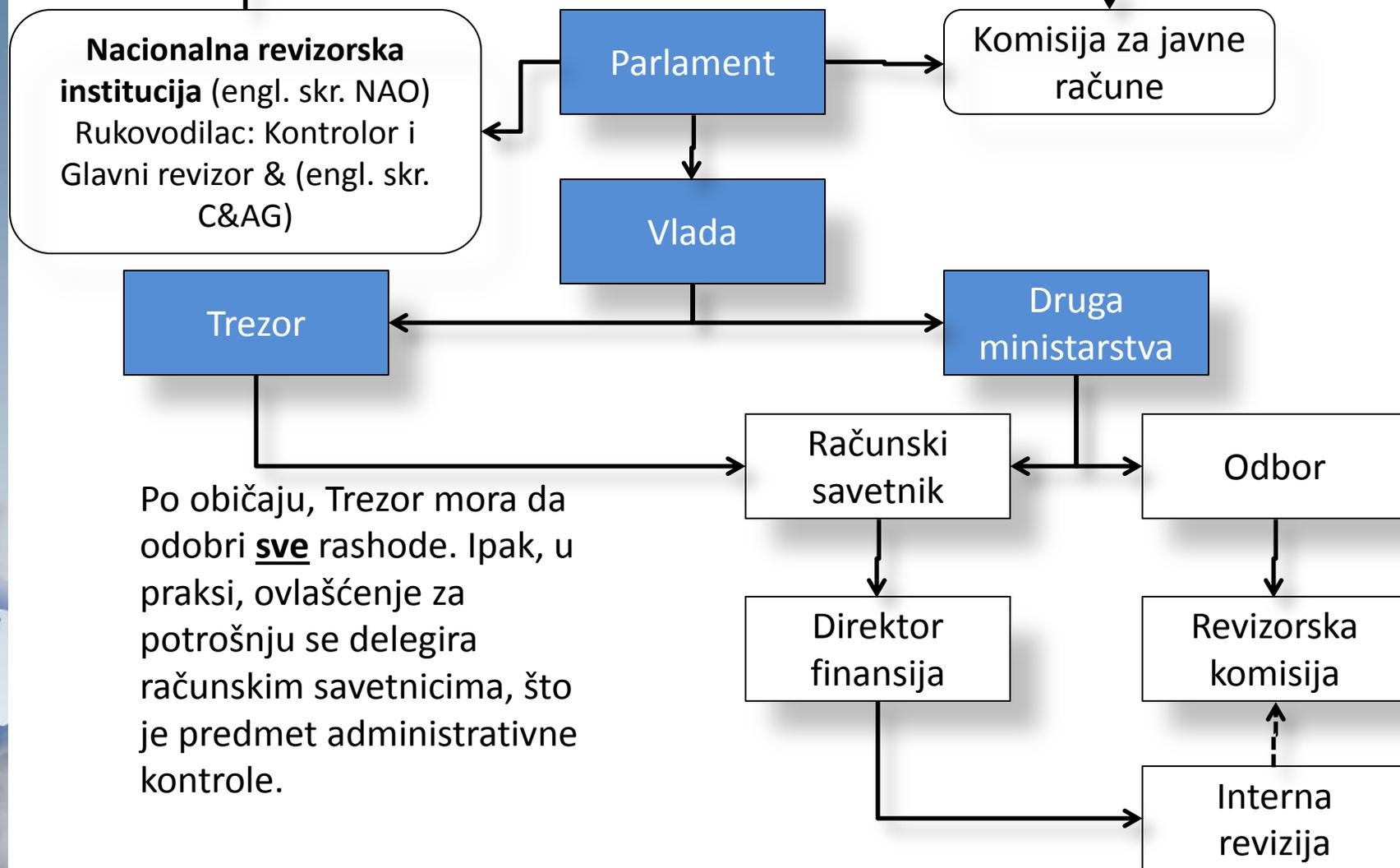
Karakteristike upravljanja rashodima

- Na osnovu sredstava
  - Obračunska osnova se koristi za procenjivanje rashoda
  - Gotovinski budžeti se korišćeni za procenu godišnjih zahteva za sredstvima (procene ponude)
- Diskrecija ministarstava u upravljanju rashodima
  - Detaljne odluke o raspodeli sredstava po ministarstvima
  - Moguće prenošenje nepotrošenih raspodela iz godine u godinu – unutar propisanih limita
  - Dozvoljena budžetska virmanizacija - prenos rezervisanja na ime rashoda sa jedne pozicije na drugu
- Izvršenje budžeta, računovodstvo i izveštavanje
  - U potpunosti funkcija ministarstava u skladu sa uputstvima Trezora

Upravljanje rashodima na nivou podnacionalne vlasti

- Izvedene administracije (Škotska, Vels, Severna Irska)
  - Fiskalna politika koja se kontroliše na nacionalnom nivou
  - Finansiraju se blok grantovima u skladu sa dogovorenom formulom
  - Metodologija za upravljanje rashodima slična kao za centralnu vladu
- Lokalna vlast
  - Većinsko finansiranje iz grantova Trezora na osnovu utvrđene formule
  - Detaljna operativna, računovodstvena i pravila izveštavanja
  - Ograničena lokalna diskrecija – centralizovana kontrola

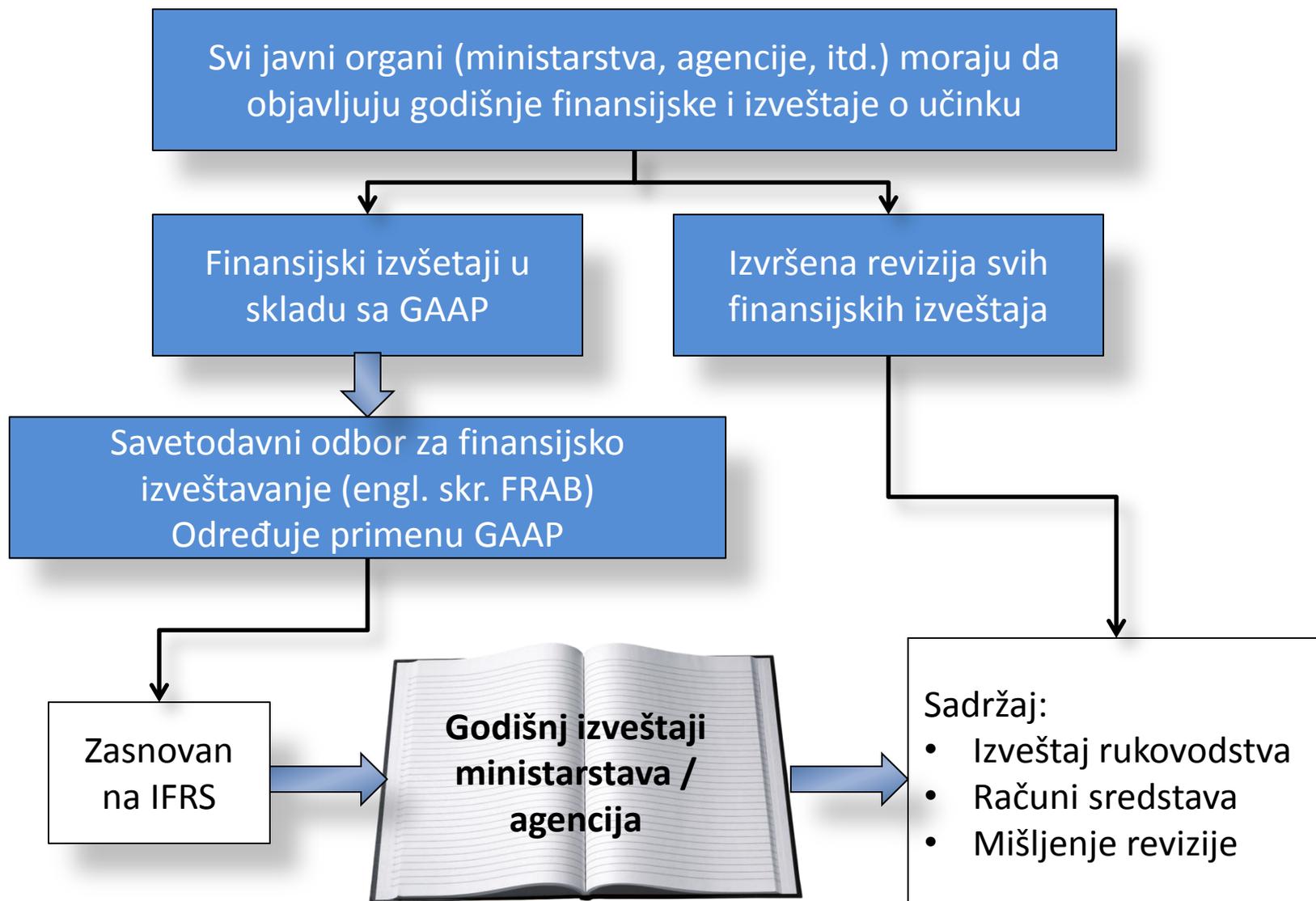
Upravljačka struktura PFM

Računovodstvo

- Računski savetnik – viši zvaničnik u svakom ministarstvu
- Računi se vode u svakom ministarstvu
  - U skladu sa procedurama propisanim od strane Trezora u „Priručniku računovodstva“.
- Računovodstvo sredstava
  - Termin Vlade VB za obračunsko računovodstvo
- Trezor
  - Vodi sopstvene račune
  - Konsoliduje račune ministarstva za finansijsko izveštavanje

Finansijsko izveštavanje

Računi sredstava

Sadržaj	IPSAS ekvivalent
Izveštaj o parlamentarnoj ponudi	Poređenje učinka sa budžetom
Izveštaj o operativnim troškovima i Izveštaj o priznatim dobitima i gubicima	Izveštaj o finansijskom učinku Izveštaj o promenama u neto iznosu sredstava/kapitalu
Bilans stanja	Izveštaj o finansijskoj poziciji
Izveštaj o gotovinskom toku	Izveštaj o gotovinskom toku
Operativni troškovi prema opštim i specifičnim ciljevima ministarstava	[Nema IPSAS ekvivalenta – Izveštaj o programskom budžetu]
Beleške uz račune	Beleške uz račune

Celokupni računi Vlade VB (engl. skr. WGA)

- Pripreme započete 1998. godine
- Prvi WGA koji je objavljen 2009/10. godine se sastoji od:
  - Konsolidovanog izveštaja prihoda i rashoda;
  - Konsolidovanog izveštaja o finansijskoj poziciji, kojim se prikazuju sredstava i obaveze javnog sektora;
  - Konsolidovanog izveštaja o gotovinskim tokovima; i
  - Izveštaja o internoj kontroli
- Mišljenje revizije dato od strane C&AG
  - Kvalifikovano mišljenje o WGA 2009/10. i 2010/11. godine
    - Različita pitanja u vezi pokrivenosti i postupanjem u vezi stavki
    - Kašnjenja u objavljivanju – 16 meseci nakon isteka godine